

Hebreos

Dios quincālakmacaminī'ta'n ī'Ska'ta'

¹ Lakmajtza' Dios pūlachūhua' cāmāca'tzīnīlh ixa'kchihuīna'nī'n ē cāmāchihuīnīlh ixtachihuīn. Xlaca'n maklhūhua' tatā'chihuīna'nli tī lakmakānī'n.

² Chuhua'j tzamā' quilhtamacuj tū ā'xmān, Dios quincālakmacaminī'ta'n ī'Ska'ta'. Ū'tza' tī quincāmācā'tzīnīnī'ta'n tū Dios lacasqui'n naca'tzīyāuj. Dios lihui'līlh ī'Ska'ta' ixtēcu' nahuan ixlīpō'ktu tū a'nan. ī'Ska'ta' Dios cāxui'līlh cā'quilhtamacuj ē tū a'nan nac a'kapūn. Cāxui'līlh chī ixtalacasqui'nīn Dios.

³ ī'Ska'ta' Dios, xla' lacxtim chī Dios, lacxtim ixlīka'tla'. Xla' ū'tza' māpa'ksīkō' tū a'nan nac cā'quilhtamacuj ē tū tahuī'lāna'lh tālhmā'n nac a'kapūn, ixpālacata xla' ka'lhī lītli'hui'qui. Ū'tza' cāxapakō'lh quincuentaca'n. Xla' tahuī'lh na ixpekxtūcāna'j Dios nac a'kapūn.

ī'Ska'ta' Dios ka'lhī lītli'hui'qui

⁴ ī'Ska'ta' maxquī'ca ka'tla' lītli'hui'qui. Xla' ā'chulā' ka'lhī lītli'hui'qui ē jā ángeles. Dios maxquī'lh ixlītlahuat tū ā'chulā' xaka'tla'. Ángeles jā chuntza' cāmaxquī'ca ixlītlahuatca'n.

⁵ Dios jā maktin cāhuaninī't nūn chā'tin tī ixángeles chī huanilh ī'Ska'ta':

Hui'x quiSka'ta'.

Chuhua'j quit minTāta'.

Nā Dios jā maktin cāhuaninī't nūn chā'tin tī ixángeles:

Quit minTāta' pō'ktu quilhtamacuj.

Hui'x quiSka'ta' pō'ktu quilhtamacuj.

⁶ A'cxni' namacamin nac cā'quilhtamacuj ī'Ska'ta' tī ixlacsacnī't Dios huanli:

Ū'tza' catalaktaquilhpūtalh ixlīpō'ktuca'n ixángeles Dios.

⁷ Dios līchihuīna'nli ángeles ē huanli:

Ángeles ixlacsucujnī'n Dios.

Ta'a'n jā Dios cāmacā'n.

Palaj ta'a'n hua'chi ū'ni' ē hua'chi makli'pit.

⁸ Nā Dios līchihuīna'nli ī'Ska'ta', ē huanli:

Hui'x Dios ē hui'x namāpa'ksīni'na' pō'ktu quilhtamacuj.

Tze chī hui'x nalīmāpa'ksīni'na'.

⁹ Hui'x lakatīya' tū xatze.

Jā laktzī'ncu'tuna' tū jā tze.

Ū'tza' lilacsacnī'ta'n minDios.

Dios cā'tapāxuhuān maxquī'n lhūhua' lītli'hui'qui.

Ā'makapitzīn jā chuntza' cāmaxquī'ca.

¹⁰ Nā Dios chihuīna'mpāl:

Hui'x, Māpa'ksīni', tla'hua'nī'ta' ixlīpō'ktu cā'quilhtamacuj xapūla.

Hui'x tla'hua'nī'ta' ixlīpō'ktu tū a'nan nac a'kapūn.

¹¹ Pō'ktu huā'mā' natalaksputa.

Hui'x jā chuntza'.

Hui'x natahui'la'ya' tihua'na'.

Pō'ktu huā'mā' natala hua'chi xamasni' lu'xu'.

¹² Jātza' caticāmaclacasqui'nca, ixpālacata hui'x pō'ktu xasāsti' nacātlahua'ya'.

Chuntza' chī chā'tin a'cxni' tamakxtu xamasni' ixlū'xu' ē lhakā' xasāsti'.

Hui'x, jā maktin catitalakpali' ē natahui'la'ya' ti-hua'na'.

¹³ Dios jā maktin cāhuaninī't nūn chā'tin tī ixángeles chuntza' chī huanilh ī'Ska'ta':

Catahui'la' nā quimpekxtūcāna'j hasta quit na'iccātlaja mintā'lāquiclhaktzi'nī'n.

¹⁴ Ángeles xalakahuan masqui jāla laktzī'ncan. Xlaca'n tascuja chuntza' chī Dios cāmāpa'ksī. Dios cālakmacamin natamaktāya tī nacāmakapūtaxtūcan.

2

Ixласqui'nca nakexmatni'yāuj tū Dios huan

¹ Jesús xla' ka'tla'. Ū'tza' tzej nalīlacapāstacāuj xatze tachihuīn tū quincātamāca'tzīnīnī'ta'n. Chuntza' jā catitaxtutāyauj na ixtej Dios.

² Tū Dios cāmāhuanīlh ángeles, ū'tza' ixlicāna'. Ixlīpō'ktuca'n tī jā takexmatni'lh, xlaca'n cāmakapātīnīnca.

³ Nā chuntza' quina'n naquincātamakapātīnīnān palh namakxtekāuj Dios tī quincāmāpūtaxtūyān. QuiMāpa'ksīni'ca'n Jesucristo, ū'tza' tī xapūla chi-huīna'nli chī nalī'a'kapūtaxtucan. Tī takexmatli xlaca'n quincātamāca'tzīnīn ē quincātahuanin ū'tza' tū ixlicāna'.

⁴ Nā chuntza' Dios māsu'yukō'lh ixlicāna' tū cāhuanica, ixpālacata cāmaxquī'lh līmāpa'ksīn natatlahua kempālhūhua' xalaka'tla' lī'a'cnīn. Nā cāmaxquī'ca ixlītlī'hui'qui Espíritu Santo chā'tunu' chuntza' chī Dios ixtalacasqui'nīn.

Jesucristo makapūtaxtūnu'n

⁵ Dios jā cāmacamaxquī'nī't ángeles cā'quillhtamacuj tū līchihuīna'nāuj, ē tū xasāsti' nahuan.

⁶ Jā ángeles caticāmacamaxquī'lh cā'quilhtamacuj. Nacāmacamaxquī'can tachi'xcuhuī't. Tatzō'kni' na ixtachihuīn Dios jā huancan:

Hui'x Dios cāpāstaca' tachi'xcuhuī't masqui jā tū ixtapalhca'n.

Cātlahuani'ya' xlaca'n tū tze.

⁷ Hui'x cālīmāka'tli' tachi'xcuhuī't masqui jā hua'chi ángeles.

Cātla'hua' cacālakachi'xcuhuī'ca.

Cāmacamaxquī'lh natamāpa'ksī tū hui'x tlahuani't.

⁸ Tachi'xcuhuī't cāmacamaxquī'lh natamāpa'ksikō'. A'cxni' huancan natamāpa'ksikō', chuntza' huanicu'tun tachi'xcuhuī't natamāpa'ksikō' ixlīpō'ktu, masqui jāna'j tī laktzī'n chī tamāpa'ksīni'n.

⁹ Jesús ū'tza' tī māpa'ksīni'n. Ca'tzīyāuj chī pātīni'lh Jesús. Timacsti'na'juanli chī ángeles, masqui jā makās. Chuntza' lalh ixpālacata Dios lacasqui'nli xla' nanī ixpālacataca'n ixlīpō'ktuca'n tachi'xcuhuī't. Dios lakalhu'manīni'n ē ū'tza' Jesús līnīlh, ē ū'tza' lilakachi'xcuhuī'can.

¹⁰ Dios tlahuakō'nī't. Xla' cāmālacatzucukō'lh ixlīpō'ktu tū a'nan, chuntza' chī ixtalacasqui'nīn. Chuntza' minī'ni' Dios macamilh ī'Ska'ta' nac cā'quilhtamacuj napātīni'n, ixpālacata Dios ixlacasqui'n lhūhua' ixlacstīn natalīpūtaxtu ē nata'a'n nac a'kapūn. Jesucristo pātīni'lh quimpālacataca'n, ē chuntza' tzē naquīncāmāpūtaxtūyān.

¹¹ Tī Jesús cāxapani'nī't ixcuentaca'n, pō'ktu ixlacstīn Dios. Ixlacstīn Dios chu chā'tin tī ixTāta'ca'n chī Jesucristo. É ū'tza' Jesucristo jā līmāxana'n a'cxni' huan: “Xlaca'n quintā'timīn.”

12 Tatzo'kni' na ixtachihuīn Dios chī Jesús huanilh Dios:

Quit na'iclitā'chihuīna'nān quintā'timīn.

Na'icpixtli'ni'yān jā takēstokcan.

13 Nā Jesús huanli:

Quit na'iclipāhuan Dios.

Nā chihuīna'mpāl̄h:

Huā'tzā' iccātā'lahuī'lh ixlacstīn tī Dios quimaxquī'lh.

14 Tzamā' lacstīn taka'lhī ixquinītca'n ē ixka'lhni'ca'n. Nā chuntza' Jesús lītaxtulh kēxtim. Ixka'lhī ixquinīt ē ixka'lhni'. Lacatuncuhuī'lh chī chā'tin ska'ta', ixpālacata xla' nīcu'tunli ixpālacata chuntza' tzē naliskāhuī' skāhuī'ni' tī ka'lhī lītli'hui'qui namaknīni'n.

15 Chuntza' tzē cālīmakapūtaxtūlh xlaca'n tī pō'ktu quilhtamacuj ixtajicua'ni' līnīn. Xla' tzē cāmaktīlh ixtajicuā'tca'n.

16 Jā ángeles tī cāmaktāya Jesús. Xla' cāmaktāya tachi'xcuhuī't tī ixtalakapasni' Abraham.

17 Ixtasqui'nī Jesús ixlītaxtulh kēxtim tī ixtachi'xcuhuī't Dios tī ixtā'timīn Jesús. Chuntza' xla' quincālakalhu'manān. Nā chuntza' tzē nalītaxtu xapuxcu' pālej na ixlacatīn Dios. Ū'tza' talacnūni'lh hua'chī talakalhu'mān. Chuntza' tzē quincātāmāpānūni'yān quincuentaca'n.

18 Jesús pātīni'lh, ē chuntza' xla' tzē nacāmaktāya xlaca'n tī tapātīni'mā'nalh ē tī cāmāmakahuasīcu'tun skāhuī'ni'.

3

Jesús lakachi'xcuhuī'can

1 Hui'xina'n, tā'timīn, Dios cālacsacnī'ta'n ē ū'tza' hui'xina'n ixlacstīn Dios līhuantit. Chuhua'j cacuentatlahua'tit Cristo Jesús. Dios macamilh Cristo Jesús ē mānūlh xapuxcu' pālej na ixlacatīn Dios. Chuntza' tzē nacāmaktāya xlaca'n tī ta'a'ka'ī'.

2 Jesús mākentaxtūkō'lh huā'mā' tū Dios ixmacamaxquī'nī't. Nā chuntza' Moisés mākentaxtūlh na ixchic Dios tū ixmacamaxquī'nī't.

3 Minī'ni' ā'chulā' calakachi'xcuui'ca Jesús ē jā Moisés. Ā'chulā' lakachi'xcuui'can tī tlahua a'ktin chīc, ē jā tzamā' chīc.

4 Chi'xcuui'n tzē tatlahua chīc. Dios, xla' tlahuakō'nī't ixlīpō'ktu tū a'nan.

5 Moisés mākentaxtūkō'lh tū ixmacamaxquī'canī't na ixchic Dios. Xla' ī'scuja na ixpu'nanca'n ixtachi'xcuui't Dios. Xla' ixcāhuani tachi'xcuui't tū na'a'kspula.

6 Cristo, xla' ī'Ska'ta' Dios. Xla' pō'ktu tze tū tlahua. Ū'tza' cāmacamaxquī'canī't ixlīpō'ktuca'n tī ixlacstīn Dios. Nā quina'n ixlacstīn Dios, palh ū'tza' nalīpāhuanāuj tihui'lāna'ujcus, ē līpāxuayāuj tū mimā'cha'.

Ixlacstīn Dios natalīpāxuhua tū Dios tlahuakō'lh

7 Chuntza' tatzo'kni' na ixtachihuīn Dios chī huanli Espīritu Santo:

Chuhua'j palh hui'xina'n kexpa'tā'tit chī Dios huan, jā lacxumpin calītaxtutit.

8 Jā lacxumpin calītaxtutit chī tī jā takexmatni'cu'tunli Dios makāstza' nac cā'tzaya'nca tī'ya't.

9 Mintāta'ca'n xala' pūla quintalīlaktzī'ncu'tunli palh xa'iccālīpātīlh xlaca'n.

Chī xalacxumpin ixtahuanī't, ē masqui talaktzī'lh
lī'a'cnīn tū xa'ictlahua quit tu'pu'xam cā'ta.

10 Ū'tza' iccālīsītzī'ni'lh a'cxni' icualh: “Xlaca'n jā
maktin tzej talacapāstacna'n. Jā maktin
takexmatli tū iclacasqui'n quit.”

11 Ū'tza' iccālīsītzī'ni'lh ē ū'tza' iclīhuanli ixlīcāna'
xlaca'n jā catitachā'lh jā quit iccāhuanilh
nata'a'n natajasa.

12 Chuhua'j, tā'timīn, tzej calatā'kchokotit. Jā cax-
umpīni'ni'tit Dios nūn chā'tin chī hui'xina'n. Jā
tze palh jā a'ka'ī'yā'tit Dios ē palh natapānūni'yā'tit
Dios xalakahuan.

13 Xatze calāhuani'tit lacxtim chuhua'j pō'ktu
quilhtamacuj tihui'lā'na'ntitcus nac cā'quilhtamacuj.
Chuntza' nūn chā'tin tzē naxumpīni'n. Palh na-
puhuan chā'tin natlahua tū jā tze, chu ū'tza'
ta'a'kskāhuī'mā'lh, ē ā'chulā' jā kexmatni'cu'tun
Dios.

14 Palh quina'n jā namakxtekāuj nalīpāhuanāuj
Cristo chu kēxtim chī xapūla ixlīpāhuanāuj,
chuntza' nā quila'ca'n nahuan tū ixla' Cristo.

15 Chuntza' tatzo'kni' na ixtachihuīn Dios:
Palh hui'xina'n kexpa'tā'tit ixtachihuīn Dios, cak-
expa'tni'tit.

Jā caxumpīni'ntit chī xlaca'n xalanī'n makāstza' tī
jā ixtakexmatni'cu'tun Dios nac cā'tzaya'nca
tī'ya't.

16 ¿Ē ca'tzīyā'tit tīchu takexmatli ixtachihuīn Dios
ē jā takexmatni'lh? Xlaca'n ū'tunu'n tī cāmāxtulh
Moisés nac Egipto.

17 ¿Ē ca'tzīyā'tit tī ixtamakāsītzī'nī't Dios? Dios
ixcāsītzī'ni'nī't xlaca'n tī ixtatlahua tū jā tze

tu'pu'xam cā'ta, ē ū'tza' talīnīlh xluca'n nac cā'tzaya'nca ti'ya't.

¹⁸ ¿Ē ca'tzīyā'tit tīchu cālīchihuīna'nli Dios a'cxni' huanli jā catitachā'lh nac ti'ya't jā natajaxa? Dios cālīchihuīna'nli xluca'n tī taxumpīni'ni'lh Dios.

¹⁹ Chuntza' tzē līca'tzīyāuj jāla tachā'lh jā ixtachā'ncu'tumā'nalh, ixpālacata jā ta'a'ka'ī'lh ixlīcāna' tū cāhuanilh Dios.

4

¹ Quina'n, Dios quincāhuaninī'ta'n tzē nachā'nāuj jā xla' hui'lacha' ē a'ntza' jā natā'jaxāuj Dios. Ixlocasqui'nca nalacapāstacāuj chī nalīlatā'kchokoyāuj, ixpālacata lījicua' palh jā nachā'n chā'tin chī hui'xina'n.

² Quina'n kexmatnī'ta'uj xatze tachihuīn chī lī'a'kapūtaxtucan. Nā xluca'n takexmatli huā'mā' tachihuīn. Xluca'n chu tlakaj takexmatli. Jā ta'a'ka'ī'lh palh ixlīcāna' huā'mā' tachihuīn.

³ Quina'n a'ka'ī'yāuj, ē chuntza' nachā'nāuj jā hui'lacha' Dios ē natā'jaxāuj Dios. Dios cālīchihuīna'nli xluca'n tī jā ta'a'ka'ī'lh ē huanli:

Quit iccāsītzi'ni'lh xluca'n ē ū'tza' iclīhualh ixlīcāna' xluca'n jā catitachā'lh nac ti'ya't jā naquintā'jaxcan quit.

Chuntza' huanli Dios masqui ū'tza' ixcāxtlahuanī'ttza' jā najaxcan a'cxni' tlahuakō'lh cā'quilhtamacuj.

⁴ Tatzo'kni' na ixtachihuīn Dios ixpālacata ixlī'a'ktojon quilhtamacuj. Chuntza' huan:

Dios pūjaxli ixlī'a'ktojon quilhtamacuj ē jā scuji.

⁵ Nā a'ntza' tatzo'kni':

Xluca'n jā catitachā'lh jā naquintā'jaxcan quit.

6 Tī takexmatli xapūla xatze tachihuīn ixpālacata chī nali'a'kapūtaxtucan, xlaca'n jā ta'a'ka'ī'lh. Ū'tza' jā talīchā'lh xlaca'n jā natā'jaxcan Dios. Chuntza' ā'makapitzīn natachā'n ē natatā'jaxa Dios.

7 Xlaca'n jā tachā'lh, ē chuntza' Dios līlacsacli a'ktin quilhtamacuj tū māpācuhūilh chuhua'j. Ixlīlhūhua' cā'ta Dios māchihuīnīlh David tī puxcu' ixuanī't. Tatzo'kni' na ixtachihuīn Dios chī David huanli: Chuhua'j palh hui'xina'n kexpa'tā'tit tū Dios huan, jā lacxumpin cahuantit.

Ca'tzīyāuj pō'ktu quilhtamacuj Dios cāta'sani'mā'lh ixlīpō'ktu tachi'xcuhū't ē hasta chuhua'j.

8 Palh Josué ixcāmaxquī'lhtza' jā natajaxa, Dios jā ixtīlīchihuīna'nli ā'a'ktin pūjaxni'.

9 Ū'tza' līca'tzīyāuj quina'n tī ixtachi'xcuhū't Dios nachā'nāuj jā cāxui'līnī't napūjaxāuj chuntza' chī Dios jaxli ixlī'a'ktojon quilhtamacuj a'cxni' cāxui'līkō'lh cā'quilhtamacuj.

10 Tī natachā'n a'ntza', xlaca'n tī tatlahuakō'nī't ixlītlahuatca'n ē a'ntza' natajaxa chuntza' chī Dios jaxli a'cxni' cāxui'līkō'lh cā'quilhtamacuj.

11 Quina'n calīhui'līuj nachā'nāuj ē a'ntza' natā'jaxāuj Dios. Jā calauj chī xalanī'n makāstza'. Xlaca'n jāla tachā'lh ixpālacata jā ta'a'ka'ī'lh palh ixlīcāna' tū huanli Dios.

12 Ixtachihuīn Dios hua'chi xalakahuan ē ka'lhī lītli'hui'qui ixpālacata ū'tza' scuja na quilīstacna'ca'n. Ixtachihuīn Dios hua'chi kentīn espada tū kēstītu' ē tzej sta'ya'nca', ē tū tzē lakchā'nkō' quilīstacna'ca'n. Ū'tza' nalīca'tzīyāuj palh jā tze quilīstacna'ca'n ē quintalacapāstacni'ca'n.

13 Dios pō'ktu laktzī'huī'lh. Jāla catitatzē'kni'uj Dios. Xla' lakapaskō' quilīstacna'ca'n. Quina'n

nalikelhtīni'nāuj na ixlacatīn Dios tū tlahuayāuj chī chā'tunu' quina'n.

Dios līhui'līh Jesucristo xapuxcu' pālej

¹⁴ Jesucristo, ī'Ska'ta' Dios, chā'nī'ttza' xla' jā hui'lacha' Dios. Xla' ū'tza' chā'tin xapuxcu' pālej tī chihuīna'n quimpālacataca'n. Chuntza' quina'n jā catimakxtekui a'ka'ī'ni'yāuj Jesucristo nūn macsti'na'j.

¹⁵ Jesucristo ū'tza' quimpālejca'n. Xla' quincālakalhu'manān quina'n, ixpālacata nā xla' xapūla chuntza' ixtalīlaktzī'ncu'tun a'cxni' ixlatlā'huan nac cā'quilhtamacuj, chuntza' chī quina'n quincā'a'kspulamā'n. Xla' jā tū tlahualh tū jā tze.

¹⁶ Ū'tza' calītalacatzuna'jīuj na ixlacatīn Dios. Jā cajicua'nui. Xla' lakalhu'manīni'n. Naquincāmaktāyayān a'cxni' maclacasqui'nāuj.

5

¹ Chi'xcuhuī'n israelitas cālīhui'līcan xanapuxcu'nu' pālejni'. Chā'tunu' tascuja na ixlacatīn Dios ixpālacataca'n tachi'xcuhuī't. Chā'tin chi'xcu' tī xapuxcu' pālej, xla' mālacnūni' talakalhu'mān Dios ixpālacata nacāmāpānūni'can ixcuentaca'n tachi'xcuhuī't.

² Huā'mā' pālej chu chi'xcu', ē chuntza' makatunu' tlahua tū jā tze. Ē ū'tza' līlacatzucu cālīpātī xlaca'n tī jāna'j tzej taca'tzī ē xlaca'n tī tatamakahuasnī't.

³ Xla' makatunu' tlahua tū jā tze, ē chuntza' ixlacasqui'nca xapūla tlahua a'ktin tamacamāstā'n nalīxapacan ixcuenta. Ā'līstān

natlahua tamacamāstā'n nacāmāpānūni'can
ixcuentaca'n tachi'xcuui't.

⁴ Nūn chā'tin tī tzē natanū ixlīmān xapuxcu'
pālej. Xmān Dios ū'tza' tzē nahui'li xapuxcu' chī
ixlīpālej, chuntza' chī Dios hui'līlh Aarón.

⁵ Cristo nā jā ixlīmān tanūlh līpuxcu' pālej. Dios
hui'līlh ē huanilh:

Hui'x quiSka'ta' ē chuhua'j tasu'yu quit minTāta'.

⁶ Nā tatzo'kni' na ixtachihuīn Dios chī Dios huanli:
Hui'x nalītahui'la'ya' līpālej chī tihua'na'.

Chuntza' chī mānūca Melquisedec līpālej ē nā
chuntza' hui'x namānūca'na'.

⁷ Jesucristo a'cxni' ixlatlā'huan nac cā'quilhtamacuj,
xla' ixlī'orarlī ixlīpō'ktu ixlīstacna' ē ī'squi'ni' Dios
hasta ixcalhuan. Dios ū'tza' tī tzē nalakmātaxtū
nac līnīn. Dios kexmatni'lh ixoración, ixpālacata Je-
sucristo xmān ixtlahuacu'tun tū ixtalacasqui'nīn
Dios.

⁸ Jesucristo masqui ī'Ska'ta' Dios, xla' ixkexmatni'
ē ū'tza' līpātīni'lh. Ū'tza' xla' līca'tzī chī tapātīni'n tī
takexmatni' Dios.

⁹ Jesucristo tzej kexmatni'lh Dios hasta jā nīlh
chuntza' chī ixtalacasqui'nīn Dios. Ū'tza' xla' tzē
nacālīmakapūtāxtū pō'ktu quilhtamacuj xla'ca'n tī
takexmatni'.

¹⁰ Dios līhui'līlh xapuxcu' pālej chuntza' chī
Melquisedec.

Lījicua' palh taspī'ttāyacan na ixtej Dios

¹¹ Quit lhūhua' iccāhuanicu'tunān ixpālacata Je-
sucristo. Jicslīhua' ixpālacata hui'xina'n jāna'j la-
caca'tzīyā'tit.

¹² Maclacasqui'nā'titcus tī nacātāmāsu'yuni'yān
hui'xina'n ixtachihuīn Dios tū jā xajicslīhua'.

Hui'xina'n makāstza' a'ka'ī'nī'ta'ntittza', ē chuntza' hui'xina'n tzētza' ixcāmāsu'yuni'tit ā'makapitzīn. Hui'xina'n chī chā'tin ska'ta' tī xmāncus leche hua' ē jāna'j la tahuā'yan.

¹³ Lacstīn tī xmāncus leche tahuā', xlaca'n jāna'j taca'tzī tū tze ē tū jā tze.

¹⁴ Tī xastacnī'tza', xlaca'n taca'tzītza' tū tze ē tū jā tze.

6

¹ Chuhua'j ixpālacata hui'xina'n a'ka'ī'nī'ta'ntittza', jātza' icticāhuanin tū cātāmāsu'yuni'n xapūla. Jātza' icticāhuanin chī lītzcucan a'ka'ī'can Cristo ē chī līlakpalīcan quintalacapāstacnī'ca'n ē chī līmaktēcan tlahuacan tū jā tze, ē chī lī'a'ka'ī'can Dios. Chuhua'j jātza' icticāmāsu'yuni'n tū xalītzcuni' tū ixla' Dios.

² Jātza' icticāhuanin chī lī'a'kpacan, ē chī cālīmāhua'ca'ni'can macan, ē chī nalīlacastālanacuana'ncan, ē chī Dios nalīputzāna'n.

³ Chuhua'j, palh Dios lacasqui'n, chuntza' natalahuayāj.

⁴ Tī tataspi'ttāyanī't na ixtej Dios, jātza' la natalītaspi'tpala xlaca'n. Taca'tzīnī'ttza' chī nalī'a'kapūtaxtucan ē chī Dios cālīsicua'lanātlahua ē ixcāmāxqui'nī't ixlītlī'hui'qui Espīritu Santo.

⁵ Xlaca'n taca'tzī tze ixtachihuīn Dios tū ta'a'ka'ī'nī't, ē talaktzī'nī't lī'a'cnīn tū lītlahuacan ixlīmāpa'ksīn Jesucristo. Huā'mā' līmāpa'ksīn nalīmāpa'ksīkō'can a'cxni' namin xasāsti' cā'quilhtamacuj.

⁶ Xlaca'n tataxtutāyanī't na ixtej Dios, ē chuntza' jātza' la cālākpālīpalacan chī tatlahualh xapūla. Jātza' la ixpālacata hua'chi talakmaka'nī't Jesús

tī nīlh nac cruz. Hua'chi ā'maktin ixtaxtoko-hua'ca'pālh ī'Ska'ta' Dios.

⁷ Chuhua'j quit iccāhuanicu'tunān tū lītalacastu'nccan. Nac cā'tacuxtu maklhūhua' la xcān. Xcān chū'hua' ti'ya't. Chuntza' līlanāna'n ē chuntza' talīhuā'yan tī tascuja nac cā'tacuxtu. Chuntza' līla chī ixtalacasqui'nīn Dios.

⁸ Nac ti'ya't jā staca xmān lhtucu' ē pa'lhma', tzamā' jā tū ixtapalh. Ē nalhcuyucan. Huā'mā' ti'ya't hua'chi tī tataspi'ttāyanī't na ixtej Dios.

Dios namākentaxtū tū huan

⁹ Masqui chuntza' ictzo'ka quit, quit icca'tzī hui'xina'n jā taspī'ttāyanī'ta'ntit na ixtej Dios. Tzej tasu'yu hui'xina'n a'ka'ī'yā'tit.

¹⁰ Pō'ktu tū Dios tlahua, pō'ktu tze. Xla' jā catipātza'nkālh chī scujnī'ta'ntit ē chī pāxquī'yā'tit Dios. Chuntza' tasu'yu ixpālacata hui'xina'n cāmaktāya'nī'ta'ntit ā'makapitzīn tī ta'a'ka'ī' ē ticāmaktāyapā'na'ntitcus.

¹¹ Quit iclacasqui'n milīpō'ktuca'n hui'xina'n casujtit chuntza' tihui'lā'na'ntitcus nac cā'quillhtamacuj. Chuntza' nalīmaktīni'nā'tit ixlīpō'ktu tū hui'xina'n ka'lhī'pā'na'ntit.

¹² Jā iclacasqui'n laclhquititni' nalītaxtuyā'tit. Iclacasqui'n nacāmaksca'tā'tit ā'makapitzīn tī ta'a'ka'ī' tī tatāyani'mā'nalh. Xlaca'n tamaktīni'mā'nalh tū Dios cāmālacnūni'lh.

¹³ A'cxni' Dios huanilh Abraham tū natlahuani', Dios tapācuhuīlh ixa'cstu, ixpālacata jā tī ā'chā'tin ā'chulā' xaka'tla'.

¹⁴ Dios huanli:

Ixlīcāna' na'icsicua'lanātlahuayān.

Ixlīcāna' na'icmaxquī'yān lhūhua' minatā'natna'.

15 Abraham pō'ktu quilhtamacuj ka'lhītīlh ē jā lakachā'ni'lh. Chuntza' maktīni'lh tū Dios ixuaninī't.

16 A'cxni' chā'tin chi'xcu' huan ixlīcāna' tū xla' chihuīna'n, xla' māpācuhuī ā'chā'tin tū ā'chulā' xaka'tla' ē tzē namakapātīnīn palh jā namākentaxtū. Chuntza' talīko'xamixa tū ixtatā'lāquilhnī ixpālacata taca'tzī tzamā' chi'xcu' namākentaxtū.

17 Nā Dios tapācuhuīlh ixa'cstu. Chuntza' tlahualh ixpālacata ixlacasqui'n nataca'tzī tachi'xcuhuī't tzamā' ixlīcāna' ē xla' namākentaxtū tū huanli.

18 Quina'n ca'tzīyāuj ixlīcāna' tū Dios huanli, ixpālacata tapācuhuīlh ixa'cstu ē xla' jā maktin a'kskāhuī'nin. Ū'tza' līpāxuayāuj ixpālacata Dios quincālakapāxtokni'yān tū jā tze. Dios huanli quincāmakapūtaxtūnī'ta'n. Chuhua'j ca'tzīyāuj ka'lhīyāuj xasāsti' quilatamatca'n tū jā catilakspuṭli.

19 Ca'tzīyāuj naka'lhīyāuj quilatamatca'n tū jā catilakspuṭli, ē chuntza' jā tamakchuyīnī'ta'uj. Chuntza' ka'lhīyāuj quina'n hua'chi tū tzancstāya. Ca'tzīyāuj natanūyāuj nac a'kapūn.

20 A'ntza' xapūla tanūnī't Jesús jā natanūyāuj. Xla' tā'chihuīna'n Dios quimpālacataca'n, ixpālacata xla' lītaxtulh xapuxcu' pālej pō'ktu quilhtamacuj chī Melquisedec.

7

Jesucristo līhui'līcanī't līpālej chuntza' chī ixuī'lh Melquisedec

1 Tzamā' Melquisedec xla' puxcu' ixuanī't nac Salem ē nā ixpālej Dios xala' nac a'kapūn.

Melquisedec tā'lāpāxtokli Abraham a'cxni' xla' ixtaspi'tmā'lh nac lāmaknīn jā ixcāmaknīnīt xanapuxcu'nu'. Melquisedec sicua'lanātlahualh.

² Abraham maxquī'lh tū ixlī'a'kcāuj ixlīpō'ktu tū ixlīminī't nac lāmaknīn. Ixtacuhuīni' Melquisedec huanicu'tun “tī xapūla xatze puxcu'.” Xla' puxcu' ixuanī't nac Salem. Chuntza' ixtacuhuīni' huanicu'tun “puxcu' tī cāmāko'xamixī tachi'xcuhuī't.”

³ Jā tatzo'kni' ixtacuhuīni' ixtāta' nūn ixtzī' Melquisedec. Jā tatzo'kni' nūn chā'tin ixpap. Jā tatzo'kni' a'cxni' Melquisedec lacatuncuhuī'lh ē nūn a'cxni' nīlh. Chuntza' chī chā'tin pālej ixuanī't chī tihua'na', chuntza' chī ī'Ska'ta' Dios.

⁴ Ca'tzīcan Melquisedec, xla' chā'tin chī'xcu' xaka'tla'. Chuntza' ca'tzīcan chī Abraham, xla' quimpapca'n quina'n israelitas ē xla' maxquī'lh Melquisedec tū ixlī'a'kcāuj ixlīpō'ktu tū tlajalh nac lāmaknīn.

⁵ Ī'xū'nātā'natna' Levī tī pālejni' ixtahuanī't, xlaca'n tamaktīni'lh tū ixlī'a'kcāuj tū ixtatljaca'n ixtā'israelitasca'n. Chuntza' ixuī'lh līmāpa'ksīn. Tamaktīni'lh ixtā'israelitasca'n, masqui xlaca'n nā ī'xū'nātā'natna' Abraham ixtahuanī't, ixpālacata Abraham ū'tza' ixpapca'n ixlīpō'ktuca'n israelitas.

⁶ Melquisedec, masqui jā ixtalakapasni' Levī ixuanī't, xla' maktīni'lh tū ixlī'a'kcāuj tū ixtatljaj Abraham ē ū'tza' sicua'lanātlahualh Abraham. Abraham ū'tza' tī Dios huanilh namaxquī' lhūhua' ixnatā'natna'.

⁷ Chuntza' ca'tzīcan Melquisedec ā'chulā' xaka'tla' ē jā Abraham. Ū'tza' ca'tzīcan ā'chulā' xaka'tla' tī sicua'lanātlahuana'n ē jā tī sicua'lanātlahuacan.

8 Ī'xū'nātā'natna' Leví tī ixtamaktīni'n tū ixlī'a'kcāuj tū ixtatlajca'n israelitas, ē xlaca'n tanīlh chuntza' chī ixlīpō'ktuca'n tachi'xcuui't. Melquisedec hua'chi xalakahuancus, ixpālacata jā tatzō'kni' na ixtachihuīn Dios palh nīlh.

9 Ī'xū'nātā'natna' Leví ixtamaktīni'n tū ixlī'a'kcāuj ixtatlajca'n israelitas. Tzē nahuanāuj Leví xokolh a'cxni' Abraham xokoni'lh Melquisedec.

10 Chuntza' tzē nahuanāuj ixpālacata Leví Ī'xū'nātā'nat Abraham ixuanī't, ē masqui jāna'j ixlalatuncuui'nī't a'cxni' Melquisedec tā'lāpāxtokli Abraham.

11 Ī'xū'nātā'natna' Leví, tī pālejni' ixtahuanī't, xlaca'n ixtascuja chuntza' chī līmāpa'ksīn tū Dios maxquī'lh Moisés. Huā'mā' līmāpa'ksīn jāla lactze cātlahua tachi'xcuui't chuntza' chī Dios lacasqui'n. Chuntza' ixlacasqui'nca ā'chā'tin pālej chī Melquisedec ē jā chī Aarón.

12 A'cxni' natatanū xalacxtuncnu' pālejni', ixlacasqui'nca nalakpalīcan līmāpa'ksīn.

13 Xasāsti' pālej, ū'tza' Māpa'ksīni' Jesucristo. Xla' jā Ī'xū'nātā'nat Leví. Xla' Ī'xū'nātā'nat Judá. Ī'xū'nātā'natna' Judá, jā ixa'nan ā'chā'tin pālej.

14 Ca'tzīkō'can quiMāpa'ksīni'ca'n Jesucristo, xla' Ī'xū'nātā'nat Judá ixuanī't. Moisés, a'cxni' līchihuīna'nli pālejni', jā līchihuīna'nli Judá ē Ī'xū'nātā'natna'.

15 Chuhua'j tzej ca'tzīcan tanūnī't xtum pālej. Ū'tza' huā'mā' Jesucristo. Xla' chī Melquisedec.

16 Melquisedec jā tanūlh līpālej chuntza' chī ixtahui'latca'n tachi'xcuui't. Nā chuntza' Jesucristo. Xla' tanūlh līpālej ixpālacata xla' ka'lhī

līmāpa'ksīn tū jā maktin catisputli, ixpālacata xla' natahui'la pō'ktu quilhtamacuj.

17 Tatzo'kni' na ixtachihuīn Dios ixpālacata Cristo:

Hui'x chā'tin pālej pō'ktu quilhtamacuj.

Hui'x chī Melquisedec.

18 Chuhua'j līmāpa'ksīn tū Dios maxquī'lh Moisés jātza' tū ixtapalh, ixpālacata jāla lactze quincātlahuayān chī Dios lacasqui'n.

19 Huā'mā' līmāpa'ksīn jāla quincātlahuayān lactze. Cristo xalactze quincātlahuan ē chuntza' tzē nalīlaktalacatzuna'jīyāuj Dios.

20 Dios huanli ixlīcāna' nalīhui'lī Jesucristo līpālej.

21 Jā chuntza' huanli a'cxni' tatanūlh ā'makapitzīn pālejni'. Chuntza' huan ixtachihuīn Dios jā huan:

Māpa'ksīni' Dios mālactzeyīlh

ē xla' namākentaxtū tū huan:

“Hui'x chā'tin pālej pō'ktu quilhtamacuj.

Hui'x chī Melquisedec.”

22 Ixtalacāxtlahuan Jesús ū'tza' ā'chulā' xatze ē jā tū xapūla.

23 Ā'makapitzīn pālejni' lhūhua' ixtahuanī't ixpālacata ixtanītēlha ē ixtatanūtēlha ā'makapitzīn.

24 Jesucristo xla' huī'lh pō'ktu quilhtamacuj ē jā makxteka līpālej. Jā catitanūlh ā'chā'tin ixlakxoko.

25 Ū'tza' Jesucristo tzē nacālīmakapūtaxtūkō' ixlīpō'ktuca'n tī tatapa'ksīni' Dios ixpālacata Jesucristo. Huā'mā' tzē natlahua ixpālacata xla' huī'lh pō'ktu quilhtamacuj ē pō'ktu quilhtamacuj squi'ni'mā'lh Dios ixpālacataca'n tī ta'a'ka'ī'.

26 Jesucristo xla' xapuxcu' pālej chuntza' chī ixlacasqui'nca. Ixlīpō'ktu tū tlaha, pō'ktu tze. Jā

tlahuani' tū jā tze ā'chā'tin. Jā tū tlahuanī't tū jā tze. Xla' jā chī xlaça'n tī tatlahua tū jā tze. Xla' hui'lacha' nac a'kapūn jā lakachi'xcuhuī'can.

²⁷ Xla' jā chī ā'makapitzīn xanapuxcu'nu' pālejni'. Xlaça'n lakalī lakalī talīlakatāya pūla tū ixpālacata ixcuentaca'n ū'tunu'n ē ā'līstān ixpālacata ā'makapitzīn. Jesucristo jā chuntza' tlahua. Xla' mālacnūlh xmān a'ktin talakalhu'mān. Xmān maktin mālacnūlh a'cxni' tamacamāstā'lh ixlīmān nac cruz. Huā'mā' talakalhu'mān natāyani' ixlīpō'ktu quilhtamacuj.

²⁸ Chuntza' chī līmāpa'ksīn tū Dios maxquī'lh Moisés, ixcālīhui'līcan chī'xcuhuī'n chī xanapuxcu'nu' pālejni'. Chī'xcuhuī'n ixtahuanī't, ē chuntza' ixtatlahua tū jā tze. A'cxni' maxquī'canī'ttza' huā'mā' līmāpa'ksīn, Dios huanlī ixlicāna' nalīhui'lī ī'Ska'ta' līpālej. Līhui'līlh līpālej ixlīpō'ktu quilhtamacuj. Chuntza' pālej lītahuī'lh chī Dios ixlacasqui'n.

8

Jesús tlahualh xasāsti' talacāxtlahuan

¹ Tū iccāhuanimā'n, ū'tza' huā'mā': Jesucristo, xla' xapuxcu' pālej chuntza' chī ixlacasqui'nca. Xla' tā'chihuīna'n Dios quimpālacataca'n. Xla' hui'lacha' na ixpekxtūcāna'j Dios nac a'kapūn.

² Xla' ū'tza' xapuxcu' pālej nac templo tū hui'lacha' nac a'kapūn. Tzamā' templo tlahualh Dios ē jā tachi'xcuhuī't.

³ Ixlītlahuat chā'tin xapuxcu' pālej, xla' mālacnūni' Dios talakalhu'mān. Nā ixtasqui'nī Jesucristo namālacnūni' Dios talakalhu'mān.

4 Palh Jesucristo latlā'huancus cahuālh nac cā'quilhtamacuj, xla' jā ixlalh lipālej, ixpālacata pālejni' huā'tzā' tamālacnūni' Dios talakalhu'mān chuntza' chī līmāpa'ksīn tū Dios maxquī'lh Moisés.

5 Tū pālejni' huā'tzā' tatlahua, xla' chī xmān tatlahualakamakxtu tū tlahuacan nac a'kapūn. Nā chuntza' Moisés. A'cxni' xla' ixtlahuamā'lh xako'xka' templo, Dios huanilh:

Catla'hua'kō'j chuntza' chī māsuyuni'ca' nac sipej tū huanican Sinaí.

6 Ā'chulā' xatze tū tlahua xapuxcu' pālej tī Jesucristo. Ā'chulā' xatze talacāxtlahuan tū Jesucristo tlahualh, ixpālacata nalīko'xamixa Dios. Huā'mā' ā'chulā' xatze, ixpālacata chuntza' chī huā'mā' talacāxtlahuan, Dios nacātlahuani' tachi'xcuui't tū ā'chulā' xatze tamālacnūn.

7 Xapūla talacāxtlahuan jā a'cchā'lh tū ixtasqui'nī. Ū'tza' lītlahuaca ixlī'a'ktu' talacāxtlahuan.

8 Dios ixca'tzī tachi'xcuui't jā tamākentaxtūlh. Tatzo'kni' na ixtachihuīn Dios chuntza' chī Dios huanli:

Namin a'ktin quilhtamacuj a'cxni' quit na'ictlahua a'ktin xasāsti' talacāxtlahuan.

Na'iccātā'cāxtlahua tachi'xcuui't israelitas ē ī'xū'nātā'natna' Judá.

9 Jā chī talacāxtlahuan tū iccātā'tlahualh ī'xū'nāpapna'ca'n a'cxni' iccāmāxtulh nac ti'ya't jā huanican nac Egipto.

Xlaca'n jā tamākentaxtūlh talacāxtlahuan tū iccātā'tlahualh xlaca'n.

Ū'tza' iccālīmāpānūni'lh quit.

10 A'cxni' namin tzamā' quilhtamacuj, na'iccātā'tlahua ā'a'ktin talacāxtlahuan tachi'xcuui't israelitas.

Tzamā' talacāxtlahuan chuntza' nala: Quit
na'iccāmāca'tzīnī quilīmāpa'ksīn.

Xlaca'n natalexmatni'cu'tun.

Quit ixDiosca'n na'icuan.

Xlaca'n quintachi'xcuhūi't natahuan.

¹¹ Jā tī chā'tin catihuanilh ixtā'tin nūn ixtā'chic:
“Ixlacasqui'nca hui'x nalakapasa' Dios.”

Jā chuntza' catitalāmāsu'yuni'lh, ixpālacata
ixlīpō'ktuca'n naquintalakapasa tī
xalaka'tla' ē xalacstīn.

¹² Quit na'iccālakalhu'man xlaca'n ē na'iccāxapani'
ixcuentaca'n.

Jātza' maktin ictilacapāstacli ixcuentaca'n.

¹³ Dios līchihuīna'nli ā'a'ktin xasāsti' talacāxtlahuan.
Chuntza' ca'tzīcan xapūla talacāxtlahuan jātza' tū
ixtapalh ē xamasni'tza' jātza' catimaclacasqui'nca.

9

*Chī makapāxuīcan Dios chuntza' chī xasāsti' ta-
lacāxtlahuan*

¹ Xapūla talacāxtlahuan māsu'yu'lh chī
līlaktaquilhpūtacan Dios. A'ntza' jā ixtakēstokcan
nalaktaquilhpūtacan Dios, xla' ū'tza' ixtatlahu-
atca'n tachi'xcuhūi't.

² Tatlahualh a'ktin templo tū xamako'xka'.
Ixka'lhī a'ktin lu'xu' tū ixmāpitzī a'ktu' cuarto.
Xapūla cuarto ixuī'lh tū ixpūyāhuacan cera. Ixyālh
a'ktin mesa jā ixuī'lh pāntzīn tū ixlīlakatāyacan Dios.
Huā'mā' cuarto ixuanican Xaticua'lanātlahuan.

³ Na ixchakēn lu'xu' ixuī'lh ā'a'ktin cuarto jā ixu-
anican Ā'chulā' Xaticua'lanātlahuan.

⁴ Huā'mā' cuarto ixyālh a'ktin pūmacamāstā'n
xa'oro jā ī'lhcuycan siyensu. Nā a'ntza' ixuī'lh
a'ktin caja ixlīmactlahuacanī't oro. Na ixpūlacni'

tzamā' caja ixtojōmā'lh a'ktin tla'ma'nc xa'oro tū
ixpūtojōmā'lh maná. Nā nac caja ixtojōmā'lh
ixpāla'c Aarón tū ixa'kpu'nī't ē nā a'ktu' chihuix jā
ixtzo'kcanī't a'kcāuj līmāpa'ksIn.

5 Na ixkelhni' caja ixtayāna'lh chā'tu' ángeles
xa'oro. Ixpekenca'n ixtalaksta'nka'nī't na ixkel-
hni' caja. A'ntza' jā ixmacamāstā'can cuenta na
ixlaca'tin Dios. Chuhua'j jātza' la ictilīchihuīna'nli
ā'chulā'.

6 Chuntza' ixlacāxlakō'nī't ixlīpō'ktu. Pālejni'
lakalī lakalī ixtatanū nac xapūla cuarto ē ixtat-
lahua tū ixtascujūtca'n.

7 Xmān xapuxcu' pālej tzē ixtanū nac ā'a'ktin
cuarto. Xmān maktin ixtanū a'ktin cā'ta. A'cxni'
ixtanū, ixmānū ka'lhni' tū ixmālacnūni' Dios.
Huā'mā' tū ixmālacnū ixpālacata chu ū'tza' ē nā
tū ixpālacataca'n tachi'xcuui't.

8 Chuntza' Espíritu Santo quincāmāsu'yuni'yān
līhuan ixlīmān xapuxcu' pālej tzē ixtanū na
ixlī'a'ktu' cuarto, jāna'j ixcāmāsu'yuni' Dios chī
nalītanūcan nac a'kapūn. A'ntza' nac a'kapūn jā
ā'chulā' tasicua'lanātlahuan.

9 Huā'mā' templo xako'xka' hua'chi a'ktin
tatlhualakamakxtu chuntza' chī a'nan chuhua'j.
Masqui xlaca'n ixtamālacnū talakalhu'mān ē
xatamaknīn animalh, xlaca'n jāla ixtaca'tzī palh
ixlīcāna' ixcāmāpānūni'lh ixcuentaca'n.

10 Tahui'lat tū ixtamākentaxtū, ixpālacata ū'tza'
tū ixtahua' ē chu ū'tza' tū ixtalīpaxa ē chu ū'tza'
tū ixtalīlakche'kē' ixpulātuca'n chuntza' chī ix-
tahui'latca'n. Tzamā' tahui'lat ixtamākentaxtū
a'cxni' Dios jāna'j ixtlahua xasāsti' talacāxtlahuan.

11 Chuhua'j tlahuacanī't xasāsti' talacāxtlahuan.

Cristo litanūnī't xapuxcu' pālej. Xla' tlahua ixtas-cujūt xapuxcu' pālej nac a'ktin templo jā ā'chulā' ka'tla' ē ā'chulā' tze. Huā'mā' templo jā ixtat-lahuatca'n chi'xcuhuī'n, ixpālacata jā xala' nac cā'quilhtamacuj.

12 Ā'makapitzīn xapuxcu' pālejni' ixtatanū na ixlī'a'ktu' cuarto ē ixtamānū ixka'lhni'ca'n chivo ē huācax. Tzamā' ka'lhni' ixtamālacnūni' Dios. Ka'lhni' tū Cristo mālacnūlh, xla' ū'tza' tū ixka'lhni'. Xmān maktin mālacnūlh. Chuhua'j tanūnī'ttza' nac a'kapūn jā ā'chulā' xatze. Ū'tza' tzē nalīxoko quin-cuentaca'n pō'ktu quilhtamacuj.

13 Pālejni' xlaca'n ixtalīlacapa'lhni'n ixka'lhni'ca'n chivos ē huācax ē xalhca'ca'n huācax tū ixtalhcuyu.

14 Ixka'lhni' Cristo tzē natlahua tū ā'chulā' xatze ē jā ixla' animalh. Maktāyalh Espīritu Santo tī huī'lh pō'ktu quilhtamacuj. Chuntza' Cristo tamacamāstā'lh ē lītaxtulh a'ktin talakalhu'mān na ixlacatīn Dios. Tzamā' talakalhu'mān ixlicāna' xatze. Ixka'lhni' Cristo māpānū quincuentaca'n, ē chuntza' lakpalīh quintalacapāstacni'ca'n. Chuhua'j jātza' tū tū quincāmāmakchuyīyān chī xapūla ixtlahuayāuj tū jā tze. Chuntza' tzē tā'scujāuj Dios xalakahuan.

15 Cristo ū'tza' tī cāxtlahualh xasāsti' talacāxtlahuan. Chuntza' Dios nacāsīcua'lanātlahua pō'ktu quilhtamacuj xlaca'n tī cāta'sani'nī't, chuntza' chī Dios huanli xapūla. Cristo nīnī'ttza' quimpālacataca'n, ē chuntza' tzē nacāxapani' ixcuentaca'n tī tatlahuanī't tū jā tze chuntza' chī huan līmāpa'ksīn tū xapūla talacāxtlahuan.

16 A'cxni' chā'tin chi'xcu' tzo'ka a'ktin ca'psnap ixpālacata namāstā' ixtalakalhu'mān, jāna'j tū ixta-

palh a'cxni' jāna'j laksputa tzamā' chi'xcu'.

¹⁷ A'cxni' laksputa tī tlahuanī't tzamā' ca'psnap, a'cxni'cus quīlīmacuan tū ixtzo'knī't.

¹⁸ Nā chuntza' Dios a'cxni' cātā'tlahualh xapūla talacāxtlahuan tachi'xcuhuī't, ixtasqui'nī nanī lakatin animalh.

¹⁹ Moisés xapūla cāhuanilh tachi'xcuhuī't ixlīpō'ktu chuntza' chī huanli līmāpa'ksīn. Ā'līstān mā'ca'lh ixmakchi'xit borrego tū xatzu'tzo'ko na ixpekni' hisopo ē līlakmojōlh ixka'lhni' huācax ē chivo tū ixtā'mālacxtuccanī't xcān. Līlaxmani'lh ca'psnap jā ixtatzo'knī' līmāpa'ksīn. Cālītlahualh ka'lhni' na ixa'kxākca'n tachi'xcuhuī't.

²⁰ Huanli Moisés: “Huā'mā' ka'lhni' māsu'yu tzucunī'ttza' talacāxtlahuan tū hui'xina'n namākentaxtūyā'tit chuntza' chī māpa'ksīni'nī't Dios.”

²¹ Nā chuntza' Moisés lītlahualh macsti'na'j ka'lhni' nac templo xako'xka' ē nā ixlīpō'ktu tū ixiuī'lh a'ntza' tū ixmaclacasqui'ncan na ixlacatīn Dios.

²² Chuntza' chī huan huā'mā' līmāpa'ksīn, ka'lhni' pō'ktu līxapacan cuenta. Palh jā tamālacnūni' Dios ka'lhni', Dios jā cāmāspūtūnu'ni' ixcuentaca'n tachi'xcuhuī't.

Cristo cāmāpānūni'lh ixcuentaca'n tachi'xcuhuī't

²³ Chuntza' ixcālīche'kē'can ixka'lhni' huācax ixlīpō'ktu tū ixiuī'lh nac templo xako'xka'. Tzamā' xmān hua'chi tlahualakamakxtucan tū hui'lacha' nac a'kapūn. A'ntza' nac a'kapūn ixlacasqui'nca namālacnūni'can Dios a'ktin talakalhu'mān tū ā'chulā' xatze. Cristo hui'lacha' nac a'kapūn. Xla' ū'tza' mālacnūni'lh Dios a'ktin talakalhu'mān. Huā'mā' talakalhu'mān ū'tza' ā'chulā' xatze.

24 Cristo jā a'ntza' huī'lh nac templo tū tatlakuanī't tachi'xcuhuī't. Tzamā' templo tū yālh nac cā'quilhtamacuj xmān hua'chi tlahualakamakxtucan tū hui'lacha' nac a'kapūn. Cristo tanūnī't nac a'kapūn. A'ntza' huī'lh na ixlacatīn Dios. A'ntza' squi'ni' Dios quimpālacataca'n.

25 Xapuxcu' pālej xala' nac cā'quilhtamacuj, xla' tanū xmān maktin a'ktin cā'ta nac templo jā huanican Ā'chulā' Xatasicua'lanātlahuan. A'cxni' tanū, lē'n a'ktin talakalhu'mān tū ixka'lhni' animalh. Cristo jā chuntza' tlahualh. Jā maklhūhua' talacnūlh.

26 Palh xla' ixtalacnūlh maklhūhua', maklhūhua' ixnīlh a'cxni' tzuculh cā'quilhtamacuj. Xla' jā maklhūhua' nīnī't. Xmān maktin milh nac cā'quilhtamacuj a'cxni' lakspuṭli xapūla talacāxtlahuan. Nīlh ē chuntza' cālīmāpānūni'lh ixcuentaca'n tachi'xcuhuī't.

27 Quilīpō'ktuca'n nanīyāuj xmān maktin. Ā'līstān Dios naquincākelhasqui'nīyān.

28 Nā chuntza' Cristo, xmān maktin tlahualh talakalhu'mān ē chuntza' līxokolh ixcuentaca'n tachi'xcuhuī't. Jātza' ā'maktin catimilh pātīni'n. A'cxni' namin ixlīmaktu', nacāmakaṭtaxtūkō' tī taka'lhīmā'nalh.

10

1 Dios maxquī'lh Moisés līmāpa'ksīn. Huā'mā' līmāpa'ksīn jāla quincātlahuani'yān tū Cristo quincātlahuani'yān. Tzamā' līmāpa'ksīn hua'chi tlahualakamakxtucanī't tū ā'chulā' xatze. Chuntza' chī huan huā'mā' līmāpa'ksīn, cā'ta cā'ta chu ū'tza'tza' tū tamālacnūni' Dios talakalhu'mān. Tzamā' talakalhu'mān tū mālacnūcan chuntza' chī

huan tzamā' līmāpa'ksīn jāla cātlahua lactze xluca'n tī chuntza' talilaktaquilhpūta Dios.

² Palh tzamā' līmāpa'ksīn ixcāmāpānūni'lh cahuālh ixcuentaca'n, xluca'n jātza' ixtitamakca'tzīlh palh talaclē'ncus, ē chuntza' ixtamakxtekli tamālacnū talakalhu'mān.

³ Tzamā' līmāpa'ksīn jāla cāmāpānūni' ixcuentaca'n. Tzamā' talakalhu'mān tū mālacnūni'can Dios, xla' xmān cāmāpāstaquī ixcuentaca'n cā'ta cā'ta.

⁴ Tzamā' talakalhu'mān jā cāmāpānūni' ixcuentaca'n, ixpālacata ixka'lhni'ca'n toros ē chivos jā tū līmacuan.

⁵ Ū'tza' līhuanli Cristo a'cxni' ixmimā'lhtza' nac cā'quilhtamacuj, huanilh Dios:

Hui'x jā lacasqui'na' namālacnūni'ca'na' ixka'lhni' animalh ē nūn tū līlakatāyaca'na'.

Hui'x quincāxtlahuani'nī'ta' a'ktin macni', ē chuntza' tzē na'ictalacnū quina'cstu.

⁶ Jā lakatīya' chī lakahui'līca'na' animalh tū lhcuyucan nac pūmacamāstā'n.

Jā lakatīya' tū tamālacnū ixpālacata ixcuentaca'n.

⁷ Ū'tza' iclīhuanli: “Ē icmimā'lh ictlahua tū hui'x lacasqui'na', Dios.”

⁸ Xapūla huanli Cristo chī Dios jā lakatī chī mālacnūni'can xatamaknīn animalh ē tū līlakatāyacan ē xalakin animalh tū lhcuyucan nac pūmacamāstā'n, ē jā lakatī tū tamālacnū ixpālacata nacāxapani'can ixcuentaca'n. Tzamā' jā līpāxuhua Dios masqui tamālacnū talakalhu'mān chuntza' chī huan līmāpa'ksīn.

⁹ Ā'līstān Cristo huanli: “Ū'tza' iclīmini't ictlahua tū hui'x lacasqui'na', Dios.” Dios māpānūlh talacāxtlahuan xala' makāstza' ē hui'lilh tū ā'xmān xasāsti'.

¹⁰ Jesucristo tlhualh chuntza' chī ixtalacasqui'nīn Dios. Xmān maktin mālacnūni'lh Dios ixmacni'. Chuntza' cālītlhualh lactze tachi'xcuui't pō'ktu quilhtamacuj.

¹¹ Ixlīpō'ktuca'n pālejni' tī israelitas tatlhualh ixtascujūtca'n lakalī lakalī. Maklhūhua' tamālacnū chu ū'tza'tza' talakalhu'mān. Tzamā' talakalhu'mān jā maktin caticāmāpānūni'lh ixcentaca'n tachi'xcuui't.

¹² Cristo xmān maktin nīlh. Chuntza' līmālacnūlh a'ktin talakalhu'mān tū tāyani' pō'ktu quilhtamacuj. Palaj tunca tahuī'lh na ixpekxtūcāna'j Dios, ixpālacata Cristo nā xla' māpa'ksīni'n.

¹³ A'ntza' ka'lhīmā'lh hasta a'cxni' Dios nacātlaja ixtā'lāquiclhlaktzi' ē nacāmāmākentaxtūnī tū lacasqui'n Cristo.

¹⁴ Cristo mālacnūni'nī't Dios xmān a'ktin talakalhu'mān. Ū'tza' cālītlhualh lactze pō'ktu quilhtamacuj na ixlcatīn Dios ixlīpō'ktuca'n tī cāxapani'nī't ixcentaca'n.

¹⁵ Espīritu Santo nā chuntza' huan. Tatzo'kni' na ixtachiūn Dios chī huanli xapūla:

¹⁶ Ā'līstān na'iccātā'tlahua xlaca'n a'ktin talacāxtlahuan, huanli Dios.

Chuntza' nala: Quit na'iccāmākexmatī quilīmāpa'ksīn.

Quit na'iccālakpalīni' ixlīstacna'ca'n ē ū'tza' natalīmākentaxtūcu'tun.

¹⁷ Ā'līstān huanli:

Jātza' icticālacapāstacni'lh ixcentaca'n.

Jātza' icticālacapāstacni'lh tū jā tze tū tatlahualh.

¹⁸ Chuntza' Dios quincāmātza'nkēna'ni'nī'ta'n. Jātza' ixlacasqui'nca namālacnūni'yāuj Dios ā'a'ktin talakalhu'mān tū naquincāmāpānūni'yān quincuentaca'n.

Ixlacasqui'nca nalaktalacatzuna'jīyāuj Dios

¹⁹ Chuhua'j, tā'timīn, Cristo nīlh quimpālacataca'n, ē chuntza' chuhua'j jā tījicua'nāuj natā'chihuīna'nāuj Dios. Xla' hui'lacha' nac a'kapūn jā sicua'lanālanī't.

²⁰ Cristo nīnī'ttza' quimpālacataca'n, ē quincāmālaquī'ni'nī'ta'n pō'ktu quilhtamacuj jā lactanūcan nac a'kapūn. Chuntza' tzē nalaktalacatzuna'jīyāuj Dios.

²¹ Cristo, ū'tza' xapuxcu' pālej. Xla' squi'ni' Dios quimpālacataca'n quina'n tī tapa'ksīni'yāuj Dios.

²² Ū'tza' nalīlaktalacatzuna'jīyāuj Dios ē ū'tza' nalīmakapāxuiyāuj ixpālacata lipāhuanāuj Dios ē tlahuacu'tunāuj tū xla' lacasqui'n, ē ixpālacata ca'tzīyāuj quincuentaca'n quincāmātza'nkēna'ni'nī'ta'ntza'. Hua'chi cālīmakche'kē'canī'ttza' quimacni'ca'n xastala'nka'xcān.

²³ Jā tilakachā'ni'yāuj nūn macsti'na'j chī ka'lhīmā'nauj. Dios pō'ktu quilhtamacuj mākentaxtū tū huan.

²⁴ Nalālacapāstacāuj chā'tunu' quina'n. Nalāmaktāyayāuj. Chuntza' ā'chulā' nalāpāxquī'yāuj ē ā'chulā' natlahuayāuj tū tze.

²⁵ Makapitzīn jātza' tatā'talacxtimī tī ta'a'ka'ī'ni' Dios. Xatze natalacxtimīyāuj. Chuntza' nalāmāhuixcānīyāuj. Huā'mā' ū'tza' ixlacasqui'nca ixpālacata ca'tzīyā'tit hui'xina'n

talacatzuna'jīmā'lhtza' quilhtamacuj a'cxni' namimpala Cristo.

²⁶ Palh chā'tin māca'tzīnīcanī't tū ixlicāna' ē palh lakmaka'n Jesucristo, chuntza' jā tū a'nampala tū namāpānū ixcuenta.

²⁷ Najicua'n tū na'a'kspula a'cxni' Dios nauptzāna'nī. Dios namakapātīnīn nac macscut jā nacālhcuycu ixtā'lāquiclhaktzi'.

²⁸ Chuntza' chī huan līmāpa'ksīn tū Dios maxqu'ilh Moisés, palh chā'tu' o kelhatu'tun testigos ixtahuan palh chā'tin chī'xcu' jā ixmākentaxtū līmāpa'ksīn, ū'tza' ixtalīmaknī. Jā ixtalakalhu'man.

²⁹ Chuntza' ixcāmakapātīnīncan tī jā ixtamākentaxtū līmāpa'ksīn xala' makāstza'. Ā'chulā' namakapātīnīncan palh chā'tin lakmaka'nī't Cristo ē palh puhuanī't jā tū ixtapalh ixka'lhni' Jesucristo. Jesucristo, ū'tza' tī nīlh ē līxapalh ixka'lhni' quincuentaca'n chuntza' chī xasāsti' talacāxtlahuan. Catīxcuhuālh tī lakmaka'n Jesucristo namakapātīnīncan ixpālacata lakmaka'n ixEspíritu Dios tī quincālakalhu'manān.

³⁰ Ca'tzīyāuj Dios huanli: “Xmān quit tzē na'iccāmakapātīnīn tī tatlahua tū jā tze. Quit naquintaxokoni'. Quit Māpa'ksīni' ē quit na'iccāputzāna'nī quintachi'xcuui't.”

³¹ Lījicua' palh ixpātīni'uj na ixmacan Dios xalakahuan.

³² Calacapāstactit hui'xina'n chī cā'a'kspulan xapūla a'cxni' chū'cus cātamāsu'yuni'n ixtachihuīn Dios. Hui'xina'n ixpātīni'nā'tit a'cxni' ixcātaputzastālani'yān.

33 Makatunu' ixcātalakapalayān ē ixcātatuscān nac cā'lhūhua'lacatīn. Chuntza' chī tapātīni'lh ā'makapitzīn chuntza' pātīni'ntit hui'xina'n.

34 Ixcālakahuma'nā'tit hui'xina'n a'cxni' ixcāmānūcan makapitzīn nac pūlāchī'n. A'cxni' lē'nca tū ixka'lhī'yā'tit, hui'xina'n jā līlīpuhuantit ixpālacata ca'tzīyā'tit ka'lhī'yā'tit nac a'kapūn tū ā'chulā' xatze ē tū jā maktin catisputli.

35 Chuhua'j, jā catamakchuyī'tit. Calacapāstactit namaktīni'nā'tit mintatlajca'n xala' nac a'kapūn.

36 Catāyani'tit. Jā timakxtekā'tit natlahua'yā'tit tū Dios lacasqui'n. Chuntza' namaktīni'nā'tit tū Dios quincāmālacnūni'nī'ta'n.

37 Tatzo'kni' na ixtachihuīn Dios chī Dios huanli: Jātza' ā'makās sputa, namin tī ixlīminit ē jātza' catitanajilh.

38 Ixlīpō'ktuca'n tī Dios cāmāpānūni' ixcuentaca'n ixpālacata talīpāhuan Dios, xlaca'n pō'ktu quilhtamacuj nataka'lhī xasāsti' ixlatamatca'n.

Palh tī nataxtutāya na quintej, jā tze ca'ictimakca'tzīlh.

39 Quina'n jā hua'chī ā'makapitzīn tī tataxtutāya na ixtej Dios ē tatza'nkā. Quina'n līpāhuanāuj Dios ē a'kapūtaxtunī'taujza'.

11

Tzej talatlā'huan xlaca'n tī ta'a'ka'ī'

1 Līpāhuanāuj Dios, ē chuntza' ca'tzīyāuj namaktīni'nāuj tū ka'lhīmā'nauj. Nā ca'tzīyāuj a'nan tū jāna'j maktin laktzī'nāuj.

2 Tachi'xcuui't xalakmakās, xlaça'n
ixtamakapāxui Dios, ixpālacata xlaça'n
ixtalīpāhuan Dios.

3 Nā quina'n līpāhuanāuj Dios ē chuntza'
ca'tziyāuj Dios tlahualh cā'quilhtamacuj ē chi'chini'
ē mālhcuju' ē ixlīpō'ktu tū a'nan nac a'kapūn. Dios
chihuīna'nli ē chuntza' tlahuakō'lh. Dios cātlahualh
pō'ktu tū tasu'yu, masqui xapūla jā tū ixa'nan tū
tzē ixlaktzī'ncan.

4 Abel ixlīpāhuan Dios, ē chuntza' xla'
mālacnūni'lh Dios a'ktin talakalhu'mān tū xatze
ē jā chī mālacnūlh Caín. Abel ixlīpāhuan Dios,
ē chuntza' Dios laktzī'lh tze. Dios maktīni'lh
talakalhu'mān tū Abel mālacnūni'lh. Chuntza'
Abel, masqui nīnī'ttza', quincāmāsu'yuni'yān chī
nalīpāhuanāuj Dios.

5 Nā Enoc ixlīpāhuan Dios ē ū'tza' jā līnīlh.
Dios lē'lh nac a'kapūn. Jāla maclaca, ixpālacata
Dios ixlē'nī't. Ixtachihuīn Dios huan a'cxni'
Enoc ixlatlā'huancus nac cā'quilhtamacuj, xla' ix-
makapāxui Dios.

6 Nūn chā'tin tzē namakapāxui Dios palh jā
līpāhuan Dios. Tī tamin talaktaquilhpūta Dios, ixla-
casqui'nca tzej nata'a'ka'ī' Dios huī'lh ē cāmaktāya
tī natalīputza ixlīpō'ktu ixlīstacna'ca'n.

7 Nā Noé ixlīpāhuan Dios ē a'ka'ī'lh ixlicāna' chī
Dios ixuaninī't namin a'ktin lakuat. Ixjīcua'n,
ē ū'tza' lītlahualh a'ktin barco. Chuntza'
ta'a'kapūtaxtulh xalanī'n na ixchic. Noé
mākentaxtūlh tū Dios ixuaninī't, ē chuntza'
ixlītasu'yu ā'makapitzīn jā lactze ixtahuanī't
ixpālacata xlaça'n jā ixta'a'ka'ī' tū ixuanī't Dios.
Noé ixlīpāhuan Dios, ē ū'tza' Dios līmāpānūni'lh
ixcuenta.

8 Nā Abraham ixlīpāhuan Dios. Kexmatni'lh a'cxni' Dios huanilh na'a'n nac a'ktin ti'ya't tū Dios namaxquī'. Abraham taxtulh na ixcā'lacchicni', masqui jā ixca'tzī jā nachā'n.

9 Abraham ixlīpāhuan Dios, ē chuntza' xla' chā'lh jā namaxquī'can ti'ya't, chuntza' chī Dios ixuaninī't. Ixtlahuanī't ixa'cchic jā ixuī'lh hua'chi chā'tin xamini'. Nā chuntza' ixuī'lh ixka'hua'cha tī ixuanican Isaac ē nā ixtā'nat tī ixuanican Jacob. Xlaca'n nā Dios cāmaxquī'lh ti'ya't.

10 Chuntza' ixlīhuī'lh Abraham ixpālacata ixka'lhīmā'lh ixchā'lh nac cā'lacchicni' tū Dios ixtlahuanī't chuntza' chī ixtalacasqui'nīn. Huā'mā' cā'lacchicni' jā maktin catispūtlī.

11 Ā'nā Sara ixlīpāhuan Dios. Ū'tza' tzē līka'lhīlh chā'tin ī'ska'ta' masqui chā'lūhua'tza' ixuanī't. Masqui ixtēlakatzā'lanī'ttza' ixquilhtamacuj, Sara a'ka'ī'lh Dios namākentaxtū tū ixuanī't.

12 Chuntza' Dios maxquī'lh chā'tin ī'ska'ta' Abraham masqui kōlu'tza' ixuanī't. Ī'xū'nātā'natna' Abraham talhūhua'nli hua'chi sta'cu ē cucujnu' tū tahuī'lāna'lh na ixquilhtūn mar. Talhūhua'nli ē jāla cāpūtle'kekō'can.

13 Abraham ē Isaac ē Jacob tanīlh. A'cxni' tanīlh, jāna'j ixtamaktīni'n tū Dios ixmālacnūnī't. Xmān ixtalaktzī'n makat. Tapāxuhualh ixpālacata ixtaca'tzī Dios nacāmākentaxtūni' tū ixcāhuaninī't. Xlaca'n tzej ixtaca'tzī ixtalatlā'huan hua'chi tejetlā'hua'ni' nac cā'quilhtamacuj.

14 Chuntza' ixtalīchihuīna'n xlaca'n, ē chuntza' ixtasu'yu ixtaputzamā'nalh cā'lacchicni'.

15 Xlaca'n jā ixtalacapāstacmā'nalh ixcā'lacchicni'ca'n jā ixtataxtunī'ta'ncha'. Palh

chuntza' ixtapuhuanli, ixtataspi'tli tzamā' nac cā'lacchicni'.

16 Xlaca'n jā ixtalacapāstaca ixcā'lacchicni'ca'n jā ixtataxtunī'ta'ncha'. Ixtalacapāstaca ā'lacatin cā'lacchicni' jā ā'chulā' xatze ē tū hui'lacha' nac a'kapūn. Ū'tza' Dios jā cālīmāxana'n a'cxni' xlaca'n tahuan ū'tza' ixDiosca'n. Dios cāxui'līnī't a'ktin cā'lacchicni' nac a'kapūn jā xlaca'n natatahui'la.

17 Nā Abraham ixlīpāhuan Dios. Ū'tza' ixa'mā'lh līmāknī Isaac tī xmān chā'tin ixka'hua'cha ixuanī't. Ixmaxquī'cu'tun hua'chi a'ktin talakalhu'mān Dios. Chuntza' Dios ixmāpa'ksīnī't ixpālacata ixlacasqui'n Abraham namāsu'yu palh ixlīcāna' ixpāxquī' Dios.

18 Abraham ixkexmatni'cu'tun Dios, masqui Dios ixuaninī't ixpālacata Isaac, Abraham nacāka'lhī lhūhua' i'xū'nātā'natna'.

19 Abraham ixa'mā'lh maknī Isaac chuntza' chī Dios ixuaninī't, ixpālacata ixca'tzī Dios namaxquī'pala ixlatamat. Jā makās i'sputa ixmaknīca Isaac. Dios maxquī'pālh ixlatamat.

20 Ā'nā Isaac ixlīpāhuan Dios. Ū'tza' cālīhuanilh ixka'hua'chan chī Dios nacāsīcua'lanātlahua. Ixcamana' ixcāhuanican Jacob ē Esaú.

21 Nā Jacob ixlīpāhuan Dios. Ū'tza' cālīhuanilh ixnatā'natna', tī ixka'hua'chan José, chī Dios nacāsīcua'lanātlahua. Chuntza' cāhuanilh a'cxni' nanī'tza'. Lītaquilhpūtalh ixpāla'c ē makapāxūilh Dios.

22 Nā José ixlīpāhuan Dios. Chuntza' a'cxni' jātza' makās i'sputa nanī, xla' huanli israelitas natataxtu nac Egipto. Nā huanilh José nacālē'ncan ixlaclucutnu' a'cxni' natataxtu a'ntza'.

23 Ixtāta' ē ixtzī' Moisés nā ixtalīpāhuan Dios. Puxcu' māpa'ksīni'lh nacāmaknīkō'can ixlīpō'ktu lacstīn xmān laka'hua'chan. Moisés mātze'kca a'cxni' ixlacatuncuhuī'nī'tcus. Xlaca'n talaktzī'lh tze'huani't ixuani't ē tamātze'kli a'ktu'tun mālhcuyu'. Jā tajicua'ni'lh ixlīmāpa'ksīn puxcu'.

24 Nā Moisés ixlīpāhuan Dios. A'cxni' chi'xcu'tza' ixuani't, jātza' ixtahui'lacu'tun na ixchic puxcu' xala' nac Egipto, a'ntza' jā ixmakastacnī't ixtzu'ma'jāt puxcu'.

25 Moisés jātza' tahui'lacu'tunli ā'chulā' na ixchic puxcu', ixpālacata a'ntza' ixlīpāxucan tū jā tze. Xla' puhuanli ā'chulā' tze nacātā'tahui'la ixtachi'xcuhuī't Dios masqui capātīni'lh.

26 Moisés puhuanli ā'chulā' xatze kexmatni'can Cristo masqui ixlīlakmaka'nca. Puhuanli jā ka'lhī ixtapalh ixlīricujca'n xala' nac Egipto. Xla' jā lakpuhuanli tū xala' nac cā'quilhtamacuj. Xla' lakpuhuanli tū xala' nac a'kapūn.

27 Moisés ixlīpāhuan Dios, ē xla' taxtulh nac Egipto. Jā ixjicua'ni' puxcu', masqui ixca'tzī palh ixsītzī'lh. Pō'ktu quilhtamacuj kexmatni'lh Dios. Xla' hua'chi ixlaktzī'nī't Dios, masqui jāla laktzī'ncan.

28 Moisés ixlīpāhuan Dios. Chuntza' cāhuanilh israelitas natamaknī borregos ē natalītlahua macsti'na'j ixka'lhni' na ixmākelhchaca'n. Chuntza' ángel jā cāmaknīlh ixlīmaksāsti'ca'n israelitas a'cxni' cāmaknīlh ixlīmaksāsti'ca'n xalanī'n nac Egipto.

29 Israelitas ixtalīpāhuan Dios. Xlaca'n tapātacutli Mar Xatzu'tzo'ko hua'chi nac cā'ti'ya'tna' jā cā'scahuahua. Xalanī'n nac Egipto tī ixtastālani', a'cxni' titapātacutcu'tunli, xlaca'n tajicsua'kō'lh.

30 Israelitas ixtalīpāhuan Dios, ē chuntza' xluca'n a'ktojon quilhtamacuj ixtatā'tamacxti'li'tlā'huan cā'lacchicni' tū ixuanican Jericó. Chuntza' lī'a'kā'lh talhta'm xachihuix tū ixlītamacsti'li'nī't cā'lacchicni'.

31 Cāmaknīca tī xalanī'n nac Jericó tī jā takexmatni'cu'tunli Dios. Rahab, tī pūla xamaklani' ixuanī't, xla' jā maknīca. Rahab ixlīpāhuan Dios, ē xla' ixcāmānūnī't na ixchic israelitas tī ixta'a'nī't talak-tzī'hui'līni'n nac tzamā' ti'ya't. Ū'tza' jā talīmaknīlh Rahab.

32 Jā ixlacasqui'nca ā'chulā' na'iccālīhuaniyān ā'makapitzīn tī talīpāhuanli Dios. Jā icka'lhī quilhtamacuj na'iccāhuaniyān tū tatlahualh Gedeón ē Barac ē Sansón ē Jefté ē David ē Samuel ē ixa'kchihuīna'nī'n Dios.

33 Xluca'n ixtalīpāhuan Dios. Ū'tza' talīskāhuī'lh ā'makapitzīn cā'lacchicni', ē ixtamāpa'ksī. Ixtatlahua tū tze, ē Dios cāsīcua'lanātlahualh chuntza' chī ixcāhuaninī't. Ā'makapitzīn ixcālaktamaknūcan leones. Dios cāmaktāyalh ē chuntza' jā cāhua'lh.

34 Ā'makapitzīn ixcāmāpū'can nac macscut. Xluca'n jā talhculh. Ā'makapitzīn ixcālīmaknīcu'tuncan espada. Xluca'n ta'a'kapūtaxtulh. Masqui xluca'n jā lactli'hui'quin ixtahuanī't, Dios cāmātlī'hui'chli. Jā ixtajīcua'n. Ixtatlahua lāmaknīn ē ixtamakatzā'la ixtā'lāquiclhaktzi'ca'n.

35 Makapitzīn puscan, Dios cāmālacastālancuanīni'lh ixcamana'ca'n, tī ixtanīnī'tcus.

Ā'makapitzīn tachi'xcuhuī't tzej cāmakapātīnīnca hasta jā tanīlh. Palh xluca'n ixtakelhtatzē'kli tū ixta'a'ka'ī', jātza' ixticāmakapātīnīnca.

Xlaca'n jā takelhtatzē'kli, ixpālacata ixtaca'tzī nataka'lhī ixlatamatca'n tū xatze a'cxni' Dios nacāmālacastālancuanī nīnī'n.

³⁶ Ā'makapitzīn cālakapalaca ē cāmaksno'kca. Ā'makapitzīn cāmānūca nac pūlāchī'n ē cātūpixui'līca līcā'n.

³⁷ Ā'makapitzīn cācucta'lamaknīca. Ā'makapitzīn cālaxua'ta'hui'līca. Ā'makapitzīn cālīmaknīca espada. Ā'makapitzīn ixta'a'cuantlā'huan ē ixtalhakā'ixko'xka' purecu' ē chivos. Lacxcamanīnī'n ixtahuanī't. Ixcālakmaka'nca ē ixcāmakapātīnīncan.

³⁸ Ixtatzā'latlā'huan nac cā'tzaya'nca tī'ya't ē nac cā'kēstīnī'n. Ixtahui'lāna'lh nac lhu'cu' ē na ixtampīn chíhuix. Xalanī'n nac cā'quilhtamacuj ixtapuhuan jā tū ixtapalhca'n tī ixta'a'ka'ī', ē masqui ā'chulā' ixtapalhca'n.

³⁹ Tzamā' tachi'xcuhuī't ixtalīpāhuan Dios ē ixtamakapāxuī Dios. Masqui ixtalīpāhuan Dios, xlaca'n jā tamaktīni'nkō'lh ixlīpō'ktu tū Dios ixcāmālacnūni'nī't.

⁴⁰ Dios ixlacasqui'n a'cxtim ixquincātātā'lan, ixpālacata lactze ixtalītaxtulh chuntza' chī quina'n.

12

Calaktzī'lēuj Cristo

¹ Quina'n ca'tzīyāuj chī tzamā' chi'xcuhuī'n ixtalīpāhuan Dios. Masqui xlaca'n tapātīni'lh, jā tataspī'tli na ixtej Dios. Quina'n cacāmaksca'tui xlaca'n. Chuntza' camakxtekkō'uj tū quincāmāmakchuyīyān na ixtej Dios. Jātza' catlahuáuj tū jā tze, masqui jicslīhua' makxtekan. Jā calakachā'ni'uj natlahuayāuj ixtalacasqui'nīn Dios.

2 Chuhua'j calaktzī'lēuj Jesucristo. Quina'n tī a'ka'ī'yāuj Jesucristo quincāmakapūtāxtūnī'ta'ntza'. Xla' naquincāmaktāyayān na'a'ka'ī'yāuj ā'chulā' tihui'lāna'ujcus. Xla' pātīni'lh a'cxni' nīlh nac cruz. Masqui lakmaka'nca ē masqui pātīni'lh, xla' pātīkō'lh ixpālacata ixca'tzī ā'līstān napāxuhua. Chuhua'j hui'lh na ixpekxtūcāna'j Dios nac a'kapūn jā tā'māpa'ksīni'n Dios.

3 Capāstactit chī pātīni'lh Jesucristo ē chī ixtatā'lāhuani chī'xcu'huī'n tī ixtaquiclhaktzī'n. Chuntza' jā calakachipini'ntit masqui pātīni'mpā'na'ntit. Jā camakxtektit natlahua'yā'tit ixtalacasqui'nīn Dios.

4 Masqui lhūhua'tza' tū pātīnī'ta'ntit, jā ixtā'chuntza' chī tapātīni'lh ā'makapitzīn tī cāmaknīca.

5 Palhāsā' pātza'nkānī'ta'ntit ixtachihuīn Dios jā Dios quincāmaxquī'yān talacapāstacni' ē quincālaktzī'nān hua'chi ixlacstīn. Chuntza' huan: Tzej calacapāstacti a'cxni' Dios cāstacyāhuayān. Jā calakachipini' a'cxni' xla' lacaquilhnīyān.

6 Dios cālacaquilhnī ixlīpō'ktuca'n tī cāpāxquī'.

Cālacaquilhnī ixlīpō'ktuca'n tī cātlahuani't ixlacstīn.

7 Catāyani'tit a'cxni' cālacaquilhnīyān. Palh Dios cālacaquilhnīyān, chuntza' lītasu'yuyā'tit ixlacstīn hui'xina'n. Ixlacasqui'nca chā'tin xatāta' nacālacaquilhnī ixlacstīn.

8 Dios cālacaquilhnī ixlīpō'ktuca'n ixlacstīn. Palh jā cahuālh ixcālacaquilhnīn chuntza' ixtasu'yulh hui'xina'n jā ixlīcāna' ixlacstīn Dios.

9 A'cxni' quincāmakastacni' quintāta'ca'n, ixquincālacaquilhnīyān ē quina'n ixcālakachi'xcu'huī'yāuj. Ā'chulā' ixlacasqui'nca

quina'n nakexmatni'yāuj quinTāta'ca'n Dios tī quincāmaxquī'yān quilatamatca'n tū jā catilakspuṭli.

¹⁰ Quintāta'ca'n tī xalanī'n nac cā'quilhtamacuj, xlaca'n ixquincālacaquilhnīyān chuntza' chī ixtalacpuhuan. Xlaca'n ixtalacasqui'n līlacatejtin ixlātā'kchokouj nac cā'quilhtamacuj. Nā Dios quincālacaquilhnīyān, ixpālacata quincālacapāstacān. Xla' lacasqui'n quina'n lactze nahuanāuj chī xla'.

¹¹ A'cxni' quincālacaquilhnīyān, līpuhuanāuj. Masqui quincātamālakaputzīyān, ā'līstān tze lītaxtuyāuj, ē chuntza' līscā'tāuj.

Lījicua' palh jā nakexmatni'yāuj Dios

¹² Chuhua'j calāmāhuixcānī'tit ē jā cataxla'juani'tāya'tit.

¹³ Tzej catlā'hua'ntit na ixtej Dios. Chuntza' nacāmaktāya'yā'tit xlaca'n tī jāna'j tzej ta'a'ka'ī'. Chuntza' xlaca'n jā catitatamakahuasli.

¹⁴ Līpāxuhua cacātā'tahui'la'tit ixlīpō'ktuca'n tachi'xcuḥuī't. Catlahua'tit xmān tū tze. Palh chā'tin jā makxtekcu'tun tlahua tū jā tze, xla' jā catilakchā'lh Dios.

¹⁵ Dios lakalhu'manīni'n. Catamakxtekni'tit Dios nacāmaktāyayān mīlīpō'ktuca'n. Jā catax-tutāya'tit na ixtej Dios nūn chā'tin chī hui'xina'n. Palh chā'tin taxtutāya, cāmāmakchuyī ā'makapitzīn tī ta'a'ka'ī'.

¹⁶ Jā caka'lhī'tit mintā'lāpāxquī'nca'n. Jā calakmaka'ntit tū ixla' Dios, chī Esaú. Xla' ixuā'yancu'tun, ē ū'tza' līstā'lh tū ixmakxtekni'canī't tū ixpālacata līmaksāsti'ixuanī't.

17 Hui'xina'n ca'tzīyā'tit ā'līstān xla' ixlacasqui'n ixmaxquī'palaca ē jātza' la lakmāxtulh. Xla' ixcalhuan ixpālacata lakpalīcu'tunli tū ixtlahuanī't.

18 Hui'xina'n jā ixui'lāna'ntit a'ntza' a'cxni' Dios māstā'lh līmāpa'ksīn nac sipej jā huanican Sinaí. Israelitas xalanī'n makāstza' tatalacatzuna'jīlh nac Sinaí. Talaktzī'lh lamana' ē jā cā'pucsua' ixuanī't ē jā makli'pli'.

19 Takexmatli a'ktin līskoli' ē a'ktin tachihuīn. A'cxni' takexmatli ixtachihuīn Dios, xla'ca'n tahuanli jātza' ā'chulā' cachihuīna'lh.

20 Tajicua'nli a'cxni' Dios huanli nūn chā'tin ī'xa'malh sipej. Nā huanli palh lakatin animalh natāya a'ntza' ixlacasqui'nca nalīlacata'lamaknīcan chihuix.

21 Tī talaktzī'lh huā'mā', tajicua'nli. Nā Moisés huanli: “Icxpipimā'lh ixpālacata icjicua'n.”

22 Hui'xina'n jā chuntza' ta'nī'ta'ntit nac Sinaí. Hui'xina'n pimpā'na'ntit ā'lacatin nac sipej jā huanican Sión ē nac cā'lacchicni' jā huī'lh Dios xalakahuan. Huā'mā' cā'lacchicni' hui'lacha' nac a'kapūn ē huanican Jerusalén. A'ntza' ta'anān lhūhua' ángeles.

23 A'ntza' nā hui'xina'n pimpā'na'ntit nac a'kapūn jā tatalacxtimīnī't ē tamakapāxūimā'nalh Dios tī xapūla ixlacstīn Dios, tī tatzo'kni' ixtacuhuīni'ca'n nac a'kapūn. A'ntza' jā huī'lh Dios. Ū'tza' tī nacāputzāna'nīkō' ixlīpō'ktuca'n tachi'xcuhuī't. Nā a'ntza' tahui'lāna'ncha' ixlīstacna'ca'n tī tanīnī'ttza' ē cātlahuacanī't lactze.

24 Hui'xina'n a'ka'ī'nī'ta'ntit Jesucristo ū'tza' tī makapūtaxtūnu'n. Xla' tlahuanī't xasāsti' talacāxtlahuan. Ixka'lhni' Jesucristo cāliche'kē'

ixlīstacna'ca'n tachi'xcuhū't. Ē chuntza' talakalhu'mān ixka'lhni' Jesucristo. Ū'tza' ā'chulā' xatze ē jā ixka'lhni' Abel.

²⁵ Cakexpa'ttit tū huan Dios. Cāmakapātīnīnca tī jā takexmatni'lh Moisés tī Dios māchihuīnīlh. Ā'chulā' naquincātamakapātīnīnān palh jā kexmatni'cu'tunāuj Dios chī chihuīna'nācha' nac a'kapūn.

²⁶ Lakmajtza' Dios chihuīna'nli a'cxni' ixtatakēstoknī't israelitas lacatzuna'j nac Sinaí. Ti'ya't tachiquilh. Chuhua'j Dios huan: “Quit na'icchiquipala ti'ya't ē jā xmān ti'ya't. Nā na'icchiqui a'kapūn.”

²⁷ Huā'mā' huanicu'tun natasputkō' ixlīpō'ktu tū cāmālacatzucunī't. Ā'xmān natahui'la tū jāla lacachiquican.

²⁸ Quina'n natā'tahui'layāuj Dios jā xla' māpa'ksīni'n jā tāyani' pō'ktu quilhtamacuj. Chuhua'j namaxquī'yāuj tapāxcatca'tzīn Dios ē nalakachi'xcuhū'yāuj ē namakapāxuīyāuj chuntza' hua'chi chī xla' lacasqui'n.

²⁹ Ixlīcāna' Dios hua'chi a'ktin ka'tla' lamana' ixpālacata xla' nacāmakapātīnīn xlaca'n tī jā takexmatni'.

13

Palh tzej nalatā'kchokoyāuj, chuntza' nalīmakapāxuīyāuj Dios

¹ Calāpāxquī'tēlha'tit milīpō'ktuca'n ixpālacata hui'xina'n lītā'timīn.

² Cacāmānū'tit na minchicca'n tī taminācha' xala' makat. Ā'makapitzīn tī chuntza' tatlahuanī't, xlaca'n tamānūnī't ángeles na ixchicca'n,

masqui xapūla jā ixtaca'tzī palh xluca'n ángeles ixtahuani't.

³ Jā cacāpātza'nkātit tī cāchī'canī't. Cacālakalhu'ma'ntit xluca'n hua'chi cātātā'chī'nī'ta'ntit. Jā cacāpātza'nkātit tī tapātīni'mā'nalh. Cacālakalhu'ma'ntit xluca'n hua'chi nā hui'xina'n cātā'pātīni'mpā'na'ntit.

⁴ Xatze tamakaxtokcan. Jā tze ka'lhīcan tā'lāpāxquī'n. Dios nacāmakapātīnīn xluca'n tī chuntza' tala.

⁵ Jā xmān calacapāstactit chī nalīka'lhī'yā'tit tumīn. Līpāxuhua cātahui'la'tit palh ka'lhī'yā'tit lhūhua' tumīn o palh jā lhūhua'. Dios huanī't: “Pō'ktu quilhtamacuj na'ictā'latahui'layān. Jā maktin ictimakxteknī'.”

⁶ Ū'tza' jā catilījicua'nui. Tzē nahuanāuj:

Māpa'ksīni' Dios quimaktāya.

Jā ictijicua'ni'lh tū naquintatlahuani' tachi'xcuhuī't.

⁷ Cacālacapāstactit xluca'n tī pūla cātamāsu'yuni'n ixtachihuīn Dios. Cacāpāstactit chī ixtalīlatlā'huan xluca'n, ē chuntza' catlā'hua'ntit.

⁸ Jesucristo chu ū'tza'tza' chī tihua'na'. Jā makstīn talakpalī.

⁹ Jā catamakxtektit nacātamāsu'yuni'yān xtum tamāsu'yun tū jā a'ka'īnī'ta'ntit. Dios ū'tza' tī quincāmaktāyayān chī nalatā'kchokoyāuj chuntza' chī xla' lacasqui'n. Tamāsu'yun ixpālacata tū hua'can, huā'mā' jā quincāmaktāyayān. Masqui ā'makapitzīn takexmatni' tzamā' tamāsu'yun, jā cāmaktāya xluca'n.

10 Pālejni' tū tascuja na ixtemploca'n israelitas, xlaca'n tzē natahua' macsti'na'j xaquinīt animalhna' tū mālacnūni'canī't Dios. Xtum talakalhu'mān tū mālacnūni'canī't Dios tū quincāmāpānūni'yān quincuentaca'n. Huā'mā' talakalhu'mān, ū'tza' Jesucristo.

11 Xapuxcu' pālej, xla' lē'n ixka'lhni' animalh xatamknīn hasta nac templo jā huanican Ā'chulā' Xatasicua'lanātlahuan jā ixlī'a'ktu' nac cuarto. A'ntza' mālacnūni'can Dios ka'lhni' ixpālacata nacāmāpānūni' ixcuentaca'n tachi'xcuui't. Ixmacni'ca'n animalh, tzamā' cāmāxtucan nac cā'lacchicni'. A'ntza' cālhcuycan.

12 Nā Jesús nā māxtuca nac cā'lacchicni'. Ē a'ntza' nīlh. Chuntza' pātīni'lh ixpālacata ixcālīmāpānūni'cu'tun ixka'lhni' ixcuentaca'n tachi'xcuui't.

13 Lakmaka'nca Jesucristo a'cxni' māxtuca nac cā'lacchicni' ē xtokohua'ca'ca nac cruz. Quina'n a'ka'ī'yāuj, ē chuntza' ixlacasqui'nca napātīni'nāuj a'cxni' quincātalakmaka'nān ixpālacata Jesucristo.

14 Huā'tzā' nac cā'quilhtamacuj jā tū cā'lacchicni' tū natahui'la pō'ktu quilhtamacuj. Quina'n ka'lhīmā'nauj ā'a'ktin cā'lacchicni' tū nalaktzī'nāujcus.

15 Jātza' mālacnūni'yāuj Dios xatamknīn animalh. Xatze camaxquī'uj tapāxcatca'tzīn Dios. Ū'tza' hua'chi talakalhu'mān. Ixlacasqui'nca namāka'tlī'yāuj Dios ixpālacata Jesucristo.

16 Jā capātza'nkātīt natlahua'yā'tit tū tze ē nalāmaktāya'yā'tit. Ū'tza' huā'mā' tū līpāxuhua Dios.

17 Cacākexpa'tni'tit xanapuxcu'nu' xalanī'n nac

templo. Catlahua'tit tū cātahuaniyān. Xlaca'n cāmaktaka'lhān hui'xina'n ixpālacata talacasqui'n xa'nca na'a'ka'ī'yā'tit. Xlaca'n natamaxquī' cuenta Dios chī tascuja. Xlaca'n cā'tapāxuhuān natascuja palh natlahua'yā'tit tū nacātalīmāpa'ksīyān. Palh jā nacākexpa'tni'yā'tit, natalīlīpuhuan. Ē hui'xina'n jā tū caticālīmacuani'n.

18 Calī'orarlī'tit quimpālacata. Quit icca'tzī icmākentaxtūlh tū Dios quimacamaxquī'nī't. Pō'ktu quilhtamacuj ictlahuacu'tun tū tze.

19 Iccāsqui'ni'yān calī'orarlī'tit Dios palaj naquimacā'nācha' jā hui'lāna'ntit.

Tasicua'lanālīn

20 Dios ū'tza' tī quincāmakapāxuīyān. Xla' mālacastālancuanīlh quiMāpa'ksīni'ca'n Jesucristo. Jesucristo nīlh ē līxapalh ixka'lhni' quincuentaca'n. Chuntza' licāxtlahualh talacāxtlahuan tū natāyani' pō'ktu quilhtamacuj. Chuhua'j xla' tihua'na' naquincāmaktaka'lhān.

21 Dios cacāmaxquī'n talacapāstacni' tū nacāmaktāyayān natlahua'yā'tit ixtalacasqui'nīn. Nā quina'n caquincātlahuan lactze chuntza' chī xla' lacasqui'n. Ū'tza' lītlahua ixlītli'hui'qui Jesucristo. Calakachi'xcuhui'ca Jesucristo pō'ktu quilhtamacuj. Amén.

22 Tā'timīn, iccāsqui'ni'yān līlacatzucu nakelhtahua'ka'yā'tit tū iccātzo'knuni'mā'n nac huā'mā' ca'psnap. Jā ka'tla' tzamā' ca'psnap tū iccātzo'knuni'nī'ta'n.

23 Iccāmāca'tzīnīcu'tunān makxtekcanī'ttza' Timoteo. Chuhua'j jātza' tachī'n. Palh xla' namin palaj, naquintā'a'n a'cxni' na'iccālaka'nāchā'n.

²⁴ Cacāsaludarlī'tit ixlīpō'ktuca'n xanapuxcu'nu' nac templo. Calāsaludarlī'tit milīpō'ktuca'n. Tā'timīn xala' nac Italia cātahuaniyān.

²⁵ Dios cacāsicua'lanātlahuakō'n. Amén.

**Xasāsti' testamento (Xatze tachihiuīn
ixpālacata Jesucristo)
New Testament in Totonac, Upper Necaxa
(MX:tku:Totonac, Upper Necaxa)**

copyright © 1999 Wycliffe Bible Translators, Inc.

Language: Totonac, Upper Necaxa

Translation by: Wycliffe Bible Translators, Inc.

Totonaco, Patla y Chicontla [tku], Mexico

Copyright Information

© 1999, Wycliffe Bible Translators, Inc.

This translation text is made available to you under the terms of the Creative Commons License: Attribution-Noncommercial-No Derivative Works. (<http://creativecommons.org/licenses/by-nc-nd/3.0/>) In addition, you have permission to port the text to different file formats, as long as you do not change any of the text or punctuation of the Bible.

You may share, copy, distribute, transmit, and extract portions or quotations from this work, provided that you include the above copyright information:

You must give Attribution to the work.

You do not sell this work for a profit.

You do not make any derivative works that change any of the actual words or punctuation of the Scriptures.

Permissions beyond the scope of this license may be available if you contact us with your request.

The New Testament

in Totonac, Upper Necaxa

© Wycliffe Bible Translators, Inc.

This translation is made available to you under the terms of the Creative Commons Attribution-Noncommercial-No Derivatives license 4.0.

You may share and redistribute this Bible translation or extracts from it in any format, provided that:

You include the above copyright and source information.

You do not sell this work for a profit.

You do not change any of the words or punctuation of the Scriptures.

Pictures included with Scriptures and other documents on this site are licensed just for use with those Scriptures and documents. For other uses, please contact the respective copyright owners.

2014-04-30

PDF generated using Haiola and XeLaTeX on 18 Apr 2025 from source files
dated 29 Jan 2022

b40e03ec-1023-5d81-b8c2-7e6838bd9354